

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PvdD)

(d.d. 23 januari 2017)

Nummer

3265

Onderwerp

Plannen natuurbegraafplaats Bonnenpolder Hoek van Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting

Natuurbegraven Nederland (NBN) is een commercieel bedrijf uit Brabant, die stukken land koopt en vervolgens deze grond in de vorm van graven aan mensen in leven, met winst verkoopt. Het bedrijf wil in de Bonnenpolder, in Hoek van Holland, gemeente Rotterdam, de grootste natuurbegraafplaats van Nederland realiseren: 80 hectare en 34000 graven (ter verduidelijking: dit zijn 120 voetbalvelden met om de 5 meter een graf).¹

Volgens onze informatie heeft de Bonnenpolder nu de bestemming recreatie: de aanleg van een ecologisch en recreatief netwerk in een vitaal agrarisch landschap, waarin ruimte is voor particuliere initiatieven, die bijdragen aan publieke doelen. In de Visie Ruimte en Mobiliteit is in een deel van de Bonnenpolder een 'strategische reservering natuur' opgenomen. De rest van de Bonnenpolder is aangeduid als 'recreatiegebied' en valt onder beschermingscategorie 2.

In gebieden met beschermingscategorie 2 wil de provincie specifieke waarden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn. De instandhouding van deze waarden vraagt om toegespitste vormen van bescherming en ontwikkeling.

Ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden zijn mogelijk, maar met inachtneming van de specifieke waarden naast de generieke bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Naast de ruimtelijke kaders zijn de milieuregels van belang voor de gebiedsontwikkeling. Nieuwe activiteiten in de Bonnenpolder zullen getoetst moeten worden op hun effecten op de omgeving, zo valt te lezen in antwoorden op eerder gestelde vragen van GroenLinks over de mogelijke vestiging van een megastal in de Bonnenpolder.

Fietsen en wandelen over een begraafplaats lijkt ons een andere beleving dan fietsen in een gebied met bestemming recreatie. Natuurbegraven gaat bovendien gepaard met onder andere uitbreiding van infrastructuur en gebouwen, begrafenisactiviteiten, activiteiten in de bodem en toename van verkeersbewegingen.

¹ <http://www.natuurbegravennederland.nl/locaties/de-bonnenpolder-hoek-van-holland>

In het ontwikkelplan (3.3.4, pag. 20) van de gemeente Rotterdam is vastgelegd dat een natuurbegraafplaats ongewenst is.²

Bovendien moet de Bonnenpolder minimaal met een meter opgehoogd worden om een natuurbegraafplaats te kunnen realiseren en te kunnen voldoen aan de Wet op de Lijkbezorging.

Alterra geeft in haar rapport 'Terug naar de natuur', (2009, pag. 11)³ aan dat natuurbegraven minder natuurlijk is dan beoogd, aangezien het gaat om een inbreng van gebiedsvreemd 'materiaal'. Ook prof. dr. Lucas Reinders van de Universiteit van Amsterdam benadrukt de nadelen van natuurbegraven voor de natuur en het milieu.

1. *Zijn deze plannen in overeenstemming met het bestemmingsplan van Rotterdam?*

Antwoord

Nee.

2. *Zijn deze plannen in overeenstemming met de provinciale regelgeving? Zo nee, welke maatregelen gaat u treffen?*

Antwoord

De plannen voor een natuurbegraafplaats zijn nog in de ideefase. De toetsing van een concreet plan aan provinciale regelgeving is op dit moment nog niet aan de orde.

De Visie Ruimte en Mobiliteit sluit de aanleg van een natuurbegraafplaats in de Bonnenpolder niet op voorhand uit, mits het ontwerp rekening houdt met de specifieke waarden van het gebied en bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit.

3. *Welke gevolgen heeft de realisatie van een natuurbegraafplaats voor de natuur in de Bonnenpolder?*

Antwoord

De huidige natuurwaarden van de Bonnenpolder zijn kenmerkend voor een voedselrijk, intensief gebruikt agrarisch gebied en hangen vooral samen met de openheid. De polder is daardoor aantrekkelijk voor overwinterende vogels.

NBN zal voor de aanleg van een natuurbegraafplaats een deel van de aangekochte gronden moeten ophogen om te voldoen aan het Besluit op de lijkbezorging. NBN wil de natuurbegraafplaats en de overige gronden herinrichten voor versterking van natuur, recreatie en landschap en het open karakter van het gebied zoveel mogelijk handhaven. Hierdoor ontstaan kansen om door middel van een op de natuur gerichte inrichting en beheer de biodiversiteit aanzienlijk te vergroten.

4. *Welke gevolgen heeft de realisatie van een natuurbegraafplaats voor de bodem, het grondwater en de waterkwaliteit in de Bonnenpolder?*

Antwoord

Uit de beschikbare literatuur over natuurbegraven, waaronder het Alterra-rapport "Terug naar de natuur" uit 2009, blijkt dat het begraven van stoffelijke resten in natuurterreinen geen significant effect heeft op de bodem, het grondwater en de

²

<http://www.rotterdam.nl/Clusters/Stadsontwikkeling/Document%202016/Oranjebonnen/20160510%20Ontwikkelplan%20Oranjebonnen%20definitief.pdf>

³ <http://edepot.wur.nl/4176>

waterkwaliteit. Het Besluit op de lijkbezorging voorziet afdoende in maatregelen om milieueffecten te voorkomen of te beperken.

5. *Welke gevolgen heeft het als de grond in een groot deel van de Bonnenpolder met een meter wordt opgehoogd?*

Antwoord

De ophoging van (een deel van) de polder leidt tot een wijziging in de waterhuishouding en de grondwaterstand. Van belang daarbij is het aangrenzende natuurgebied Staelduinse Bos, onderdeel van Natura2000-gebied Solleveld-Kapittelduinen. De mate van wijziging en de effecten daarvan zullen in een nader voorstel van NBN in beeld gebracht moeten worden.

6. *Hebt u overleg (gehad) met de gemeente Rotterdam en zo ja welk standpunt neemt u in deze kwestie in? Zo nee, welk standpunt gaat u innemen als er overleg in de toekomst gaat plaatsvinden?*

Antwoord

Ja.

Er zijn ambtelijk verkennende gesprekken gevoerd met NBN en de gemeente Rotterdam. Daarin is helder aangegeven welk toetsingskader de provincie hanteert. Zie ook antwoord op vraag 2.

7. *Wat is in het algemeen uw standpunt inzake natuurbegraven in de natuur in Zuid-Holland?*

Antwoord

Wij zien natuurbegraven als een één van de mogelijkheden om de aanleg van groen te combineren met andere maatschappelijke functies. Hierdoor krijgen groenbeleving en biodiversiteit een stevige plaats in de samenleving en kunnen extra middelen beschikbaar komen voor aanleg en beheer.

Of en hoe natuurbegraven kan worden toegepast is maatwerk en afhankelijk van de locatie. In bestaande groengebieden zal daarbij zeer zorgvuldig moeten worden omgegaan met de aanwezige natuur- en recreatiewaarden en zal een toename van de groenbeleving en biodiversiteit het uitgangspunt zijn.

Den Haag, 14 maart 2017

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit
